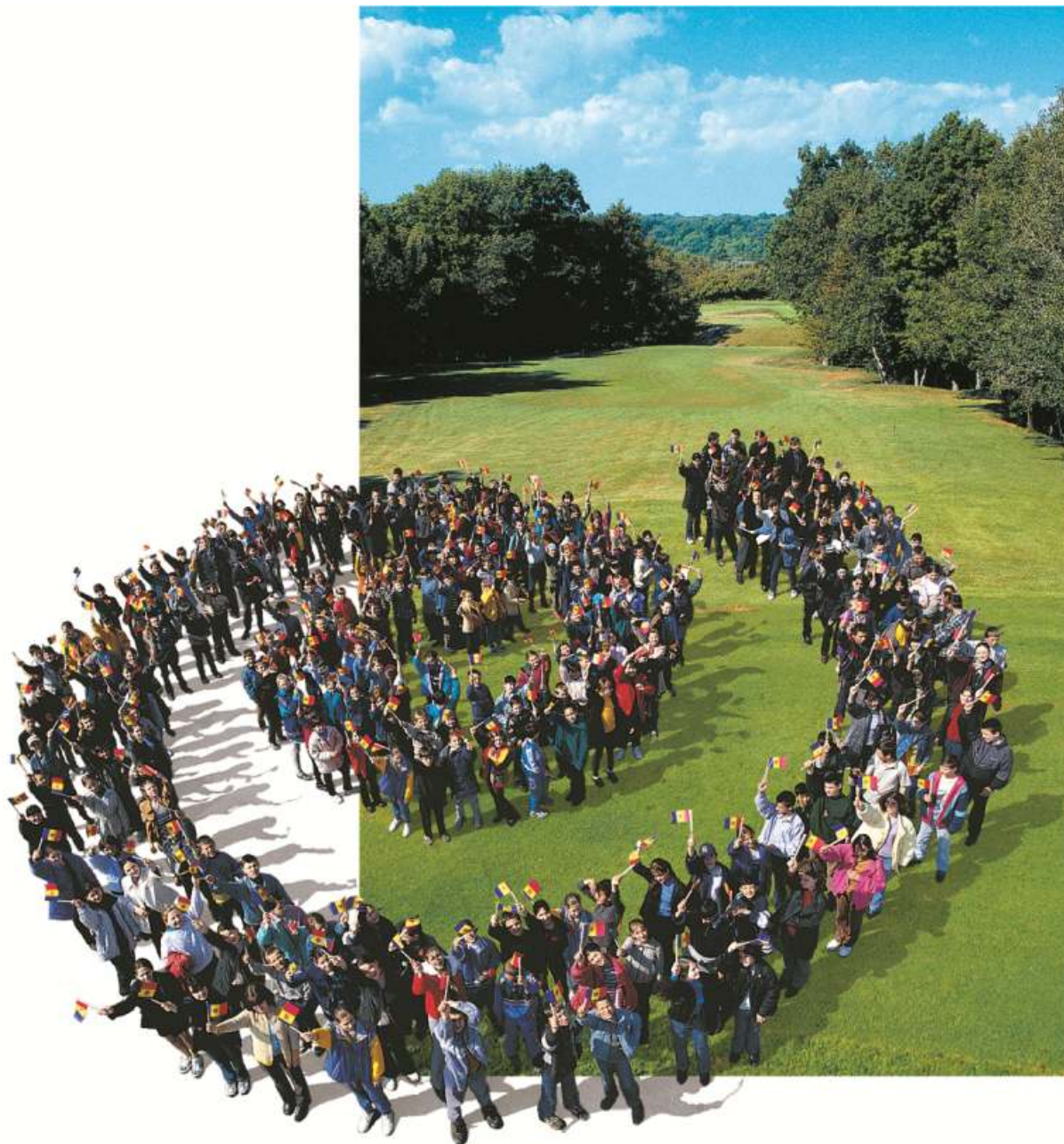

FUNDAȚIA SOROS-MOLDOVA

BULETIN INFORMATIV

NOIEMBRIE 2011

CUPRINS

Programul Buna Guvernare

Programul Sănătate Publică

Programul Egalitate și Participare Civică

Programul Est Est: Parteneriat fără Frontiere

Fondul de Urgență

Anunțuri

Evenimente viitoare

Fundația Soros-Moldova este o organizație neguvernamentală, nonprofit și apolitică, înființată în anul 1992 de către filantropul George Soros, cu scopul de a promova valorile societății deschise în Moldova. Fundația contribuie la democratizarea societății prin elaborarea și implementarea unor programe în diverse domenii, precum: mass-media, politici culturale, reforma judiciară, buna guvernare, participare civică și sănătate publică. Ne puteți contacta, scriindu-ne pe adresa: **str. Bulgară, 32, Chișinău, R. Moldova**; sau la adresa de e-mail: **foundation@soros.md**.

Telefoane de contact: 270232, 270031, 274480; fax - 270507

Ne găsiți și pe **Facebook** – Fundația Soros-Moldova.

PROGRAMUL BUNA GUVERNARE

TRANSFER DE CUNOȘTIȚE ȘI EXPERIENȚĂ DIN ROMÂNIA PENTRU MANAGEMENTUL ACADEMIC ÎN DOMENIUL STUDIILOR EUROPENE DIN R. MOLDOVA

Prorectorii, decanii și șefii de catedră din cadrul instituțiilor superioare din R. Moldova au întreprins o vizită de schimb de experiență privind managementul universitar în domeniul studiilor europene în universitățile din România, în perioada 14-18 noiembrie a.c. Activitatea a făcut parte din proiectul „**Dezvoltarea curriculumului și îmbunătățirea managementului universitar în domeniul studiilor europene din Republica Moldova**”, implementat în perioada martie – decembrie, 2011, de către Departamentul de Relații Internaționale și Integrare Europeană din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative, în parteneriat cu Asociația Română de Relații Internaționale și Integrare Europeană. Proiectul este susținut financiar de **Programul Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova**, în parteneriat cu **Fundația Soros România**.

În cadrul vizitei au participat 17 persoane, printre care factori de decizie din cadrul Ministerului Educației din R. Moldova, profesori universitari cu funcții de management academic în domeniul studiilor europene și asigurării calității, dar și experți în domeniul politicilor educaționale și în procesul de aprofundare a relațiilor Republicii Moldova cu Uniunea Europeană.

Agenda a inclus vizite de lucru, de documentare și informare la următoarele instituții și universități: Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Universitatea Babeș Bolyai din Cluj Napoca, Universitatea Româno-Americană, Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior, Ministerul Afacerilor Europene, Institutul European din România, Autoritatea Națională pentru Calificări, Centrul Român de Politici Europene.

Potrivit dnei Nadejda Velișco, Șefa Direcției de învățământ superior din Republica Moldova, în cadrul vizitei, o valoare adăugată, semnificativă pentru participanți a fost adusă de cunoașterea activității Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării: *„Noua metodologie de finanțare a învățământului superior, poziționarea cercetării în raport cu aceasta, clasificarea universităților și ierarhizarea programelor de studii pot constitui repere importante pentru construirea noului Cod al educației din Republica Moldova”*.

Proiectul „Dezvoltarea curriculumului și îmbunătățirea managementului universitar în domeniul studiilor europene din Republica Moldova” propune generarea unei noi abordări de formare a cadrelor didactice universitare în domeniul studiilor europene care predau în universitățile din R. Moldova, printr-o serie de activități de informare prin schimb de experiență și acces la exemple de bună practică care s-au desfășurat în intervalul martie-noiembrie 2011. La începutul lunii decembrie, la Chișinău va avea loc conferința de totalizare a rezultatelor și a impactului generat de proiect.

Alte materiale și declarații din cadrul vizitei pot fi furnizate la cerere, apelând: Olga Crivoliubic, Directoarea Programului Buna Guvernare, tel. 27-00-31, ocrivoliubic@soros.md.

83,5% DIN POPULAȚIE CONSIDERĂ CĂ DIRECȚIA ÎN CARE MERG LUCRURILE ÎN REPUBLICA MOLDOVA ESTE GREȘITĂ

Fundația Soros-Moldova a sprijinit financiar o nouă ediție a **Barometrului de opinie publică**, implementat de Institutul de Politici Publice. Studiul a fost realizat de Centrul de Investigații Sociologice și Marketing „CBS-AXA”. Sondajul a fost efectuat în perioada 22 octombrie – 6 noiembrie 2011, pe un eșantion de 1113 persoane din 99 localități, reprezentativ pentru populația adultă a Republicii Moldova (cu excepția regiunii transnistrene), eroarea maximă de eșantionare fiind de $\pm 3\%$.

Potrivit rezultatelor sondajului:

- Majoritatea populației (83,5%) consideră că direcția în care merg lucrurile în R. Moldova este o direcție greșită. Ponderea persoanelor de această părere a crescut cu 19% față de studiul din mai 2011, atingând cel mai înalt nivel al nemulțumirii înregistrat vreodată în măsurările în cadrul Barometrului.
- Populația rămâne preponderent nemulțumită de activitatea conducerii țării în domeniile principale ale vieții sociale: salarii (92%), locuri de muncă (90%), nivelul de trai (86%); precum și în o serie de alte domenii, cum sunt combaterea corupției (88%), pensii (85%), industrie (83%), soluționarea conflictului transnistrean (82%), agricultură (78%), asistența medicală (74%). Ponderea populației nemulțumite de starea de lucruri în domeniile menționate se află în creștere lentă pe parcursul ultimului an. Comparativ cu studiul din mai 2011 nivelul de satisfacție vis-a-vis de starea lucrurilor în domeniile menționate a scăzut cu 3-5 puncte procentuale.
- 71% din populație nu este mulțumită de actuala situație economică a țării, 32% din populație consideră că situația economică a rămas neschimbată comparativ cu anul trecut, iar 51% susțin că pe parcursul anului situația economică din țară a devenit mai proastă. Ponderea acestora în totalul respondenților a crescut cu 11% față de barometrul precedent.

- Referindu-ne la perspectivele pentru anul viitor ale economiei naționale constatăm că doar 22% de respondenți înclină spre aprecieri optimiste. Nu se așteaptă la schimbări a situației economice în anul care vine 27%, iar circa 32% din populație privesc cu suspiciune spre viitor, considerând că situația economică în anul viitor va fi mai rea decât în prezent. Ponderea celor ce împărtășesc previziuni pesimiste înregistrează o creștere cu 5% față de mai 2011.

• Măsurile principale pentru redresarea situației social-economice a țării, văzute de populație, înregistrează anumite schimbări în preferințe. Dacă în mai 2011 mecanismul de redresare a situației economice a fost privit în primul rând prin prisma dezvoltării industriale (41%), în noiembrie 2011 cei mai mulți respondenți au indicat necesitatea îmbunătățirii mecanismului de funcționare a legilor (42%, față de 36% în mai. Pe al doilea loc se plasează opțiunea conform căreia schimbarea conducerii țării ar fi necesară pentru îmbunătățirea situației socioeconomice (32%, cu o creștere de 5 la sută față de mai 2011). Și doar pe locul trei și patru se situează mecanismele de ordin economic – atragerea mai multor investiții (31%) și dezvoltarea întreprinderilor industriale (31%).

Calitatea vieții – probleme sociale

- Securitatea economică continuă să fie problema principală pentru cetățenii Republicii Moldova; marea majoritate a populației (75%) consideră ca nu are asigurat un nivel de trai decent: pentru 34% din populație veniturile disponibile nu sunt suficiente „nici pentru strictul necesar”, iar 41% reușesc să acopere doar strictul necesar pentru trai. Acest prag al sărăciei rămâne a fi constant, cu mici fluctuații nesemnificative, în decursul ultimilor 9 ani. Cei mai vulnerabili în fața sărăciei sunt persoanele în etate (88%) și persoanele cu nivel socio-economic scăzut (91%).
- Majoritatea populației continuă să fie îngrijorată cel mai mult de prețuri (68%, în creștere cu 7% față de barometrul precedent) și sărăcie (54%). Părți semnificative de populație sunt îngrijorate de șomaj (47%) și viitorul copiilor (39%). Îngrijorarea față de prețuri este mai pronunțată în cazul persoanelor în etate (77%). Problema corupției deranjează preponderent persoanele cu nivel înalt de studii și nivel socio-economic mediu și înalt.
- Circa 53% din populație este nemulțumită de felul în care trăiește, nivelul nemulțumirii crescând cu 11% față de mai 2011, fiind cel mai înalt nivel înregistrat de după anul 2003. Datele studiului indică faptul că principala

sursă de nemulțumire este viața politică din țară, de care nu sunt mulțumiți 91% din cetățeni, ceea ce constituie o valoare record din istoria măsurărilor în cadrul Barometrului.

- Jumătate din cetățenii chestionați (50,5%) susțin că viața lor este aproximativ la fel cu cea de acum un an, iar fiecare al treilea locuitor al țării o apreciază drept mai proastă. Pe de altă parte, așteptările cu privire la traiul de peste un an rămân constante și preponderent optimiste. • Sursa cea mai importantă de informare a populației continuă să fie televiziunea (87%), aceasta fiind și sursa de informare în care 59% din populație au cea mai mare încredere.

- Pentru 34% din populație sursa principală de informare este radioul, și doar pentru 16% sursa primară de informare sunt ziarurile (în special pentru populația cu nivel înalt de studii). Internetul își menține poziția relativ recent cucerită, fiind pe locul trei în calitate de sursă principală de informare cu o pondere de circa 25 la sută, fiind menționat preponderent de populația masculină, locuitorii mediului urban, persoanele tinere (în segmentul de vârstă 18-29 ani fiecare al doilea se informează preponderent din internet!), persoanele cu nivel înalt de studii și socio-economic. Internetul este plasat pe locul doi în cazul sursei de informare care se bucură de cea mai mare încredere – 13%.

- Posturile TV din care se informează preponderent populația adultă sunt Prime TV (47%) și Moldova 1 (50%). Aproape fiecare a patra persoană adultă se informează de la postul Pro TV (24%) și NIT (24%). Cât privește încrederea în gradul de obiectivism al posturilor TV topul repetă poziționarea în funcție de informare.

- Cetățenii au fost întrebați cu privire la gradul de asigurare a securității personale ale cetățenilor. Fiecare al doilea respondent (63,2%) este de părere că unui cetățean de rând securitatea personală în Republica Moldova nu îi este asigurată pe deplin.

Politică

- Nivelul de interes al populației țării pentru politică a crescut semnificativ în ultimii 3 ani – de la 14% respondenți interesați mult sau foarte mult de politică în octombrie 2008 la 29% în prezent. Interesul față de viața politică este mai pronunțat în rândul bărbaților și a persoanelor cu nivel înalt de studii.

- Continuă scăderea nivelului de încredere a cetățenilor în principalele instituții ale statului: își exprimă încrederea în Guvern – 19%, în Președintele țării – 15%, în Parlament – 14%.

- Dintre personalitățile politice de cea mai mare încredere se bucură Primul ministru Vlad Filat (43%), care își păstrează performanța relativ constant în ultimele barometre, urmează președintele Partidului Comuniștilor Vladimir Voronin – 36%, Primarul capitalei Dorin Chirtoacă (32%), Președintele interimar Marian Lupu (26%, care însă a înregistrat o scădere de 8% față de barometrul precedent). Își menține poziția înregistrată în barometrul precedent și Igor Dodon, fost candidat la primăria capitalei (24%).

- Referindu-ne la partide, constatăm că de cea mai mare încredere continuă să se bucure PCRM (39%) și PLDM (38%). Următoarele partide politice, care se bucură de un nivel relativ înalt de încredere (comparativ cu alte partide), sunt: PL (27%) și PDM (24%). Ultimul continuă trendul descendent, în luna mai fiind cotate cu 30%.

- În cazul eventualelor alegeri pentru Parlamentul Republicii Moldova, 33% din respondenți au declarat că vor vota pentru PCRM. Cei care optează pentru PCRM sunt, în special, locuitorii din mediul urban, persoane în etate, din categoriile minorităților etnice, cu nivel de studii și nivel socio-economic scăzut. PCRM este urmat de PLDM, cu 18% din întreg eșantion, PL cu 12% și PDM cu 8%. Persoanele cu opțiune de vot indecisă la momentul studiului constituie 20%. Totodată, analiza comparativă a rezultatelor la intenția de vot atestă o creștere a intenției de vot pentru PCRM (cu circa 7%) și o descreștere nesemnificativă în cazul celorlalți concurenți.

- Pe de altă parte, PCRM se află și în topul partidelor pentru care populația nu ar vota în nici un caz, înregistrând o pondere de 29%, fiind urmat la scurtă distanță de PL (26%).

- Circa 78% din populația chestionată este de părere că Republica Moldova nu este guvernată de voința poporului, ponderea acestora fiind în creștere continuă în ultimii ani.

- Populația Republicii Moldova este divizată în două grupuri de aproximativ egale privind opțiunea sistemului politic preferat. Așa-zisii "nostalgicii", care ar prefera sistemul de guvernare din perioada sovietică, constituie 35%, iar pe de altă parte, 31% constituie cei care ar opta modelul de guvernare democratic, existent în țările

europene. Este de dimensiuni mari și grupul celor care ar prefera modelul de guvernare existent la moment în Federația Rusă, și doar 13% își manifestă preferință pentru sistemul politic existent la moment în RM.

- Populația țării este divizată și din perspectiva viziunilor asupra contagiunii între guvernare și opoziția parlamentară din prezent. Pe de o parte, 47% consideră că Alianța pentru Integrare Europeană nu este capabilă să conducă țara și trebuie înlăturată de la guvernare, pe de altă parte 44% nu sunt de acord că actuala opoziție parlamentară (PCRM) trebuie readusă la guvernare. Majoritatea respondenților (60%) se pronunță pentru ca guvernarea în stat să fie asigurată de o singură forță politică (partid), și doar 14% respondenți optează pentru o guvernare de alianță și alți 14% ar susține un sistem bipartid, după modelul SUA sau al Marii Britanii.

Relații interne și externe

- În cadrul studiului a fost măsurată distanța socială față de o serie de grupuri marginalizate. Datele permit să concluzionăm că consumatorii de droguri, persoanele de orientare sexuală netradițională și persoanele care trăiesc cu HIV sunt grupurile de nivel de respingere maximal, manifestat de populație. Un nivel de respingere mediu este manifestat față de etnicii romi, musulmani și persoanele de altă rasă.

- Îngrijorarea populației de subiectele fierbinți de ultimele zile la fel a făcut obiect de studiu. Astfel, 89% din respondenți sunt foarte îngrijorați de creșterea prețurilor la gaze naturale, 69% sunt foarte îngrijorați de faptul că nu este ales președintele țării, iar 61% sunt foarte îngrijorați de discuțiile în jurul reformei de optimizare a sistemului școlar.

- În plan extern, în aprecierea relațiilor bilaterale a țării cu partenerii externi, 74% din cetățeni consideră ca foarte bune și bune relațiile RM cu Ucraina, 70% cu UE, urmează România (70%), SUA (67%). Topul este încheiat de Federația Rusă (64%) și NATO - 50% din cetățeni care consideră relațiile sunt foarte bune sau bune.

- Principalul partener strategic al Republicii Moldova ar trebui să fie Federația Rusă, consideră 60,5% cetățeni, alții 23% indică UE în această calitate.

- Pe fundalul perioadei critice, prin care Uniunea Europeană trece în prezent, se înregistrează o reducere fără precedent al sprijinului în cazul unui eventual referendum pentru aderarea RM la UE. Ar vota pentru aderare 47% (cu 15% mai puțin față de mai 2011), iar 25% s-ar pronunța împotriva.

- La alegere între UE și Uniunea vamală Rusia-Belorus-Kazahstan, ar prevala opțiunile către Uniunea vamală. Astfel, 46% respondenți ar opta pentru aceasta, iar 34% ar opta pentru UE.

Fundația Soros-Moldova pledează pentru reflectarea corectă și transparentă a vieții social-politice și economice și asigurarea accesului la informație pentru societatea civilă. În acest scop, începând cu anul 1998 a fost lansat programul de cercetare a opiniei publice – „Barometrul opiniei publice din Moldova”. Primele două sondaje au fost efectuate pe parcursul anului 1998. Următoarele au fost organizate de Institutul de Politici Publice cu suportul financiar al Fundației Soros-Moldova în august 2000, iar ulterior în primăvara și toamna fiecărui an în perioada 2001 – 2011.

Tematica cercetărilor efectuate a inclus: opțiuni politice, popularitatea și notorietatea principalelor partide și personalități politice, nivelul de viață și calitatea vieții, politica economică și socială a Guvernului, alte teme de interes major.

IMPLEMENTAREA REFORMELOR ÎN CONTEXTUL COOPERĂRII UE-REPUBLICA MOLDOVA, EVALUAREA PROGRESULUI ÎN PERIOADA IULIE-SEPTEMBRIE 2011

Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT și Centrul Analitic EXpert-Grup a lansat al 21-lea număr al publicației trimestriale „**Euromonitor**”, apărut cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, în cadrul proiectului „Relațiile UE-Moldova – Monitorizarea Progresului în Contextul Parteneriatului Estic”.

Raportul Euromonitor 21 constată progrese nesemnificative în domeniile de reformă considerate prioritare pentru corespundere criteriilor politice de implementare a standardelor și principiilor comunitare: *drepturile omului; standarde democratice; justiție independentă și eficientă; reforma guvernării și combaterea corupției*. Problemele și neajunsurile sesizate anterior rămân valabile, iar eforturile autorităților nu au condus la schimbări majore, care să îmbunătățească percepția internă și aprecierea externă a situației în domeniile de referință.

Evoluțiile sînt contradictorii, mai multe acțiuni planificate anterior nu au fost implementate în termen, efectul măsurilor realizate este insesizabil la nivel general.

Implementarea Planului de Acțiuni privind implementarea Recomandărilor Comisiei Europene pentru instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC) dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană a variat de la un domeniu la altul. Progresul cel mai lent este constatat în implementarea acțiunilor care presupun colaborarea cu autoritățile din regiunea transnistreană. În alte domenii există progrese rezonabile sau chiar bune, printre exemplele notabile fiind elaborarea și prezentarea spre aprobare a Planului de acțiuni privind eliminarea barierelor tarifare și netarifare în calea comerțului (neconforme normelor OMC). Însă un progres destul de lent există în domeniul eliminării sau reducerii barierelor tehnice în calea comerțului și acest lucru provoacă îngrijorări continue. Domeniul standardelor sanitare și fitosanitare (SFS) rămîne de importanță critică pentru valorificarea de către producătorii moldoveni a avantajelor oferite de piețele europene. Performanța Guvernului în acest domeniu a fost relativ modestă, trebuie accelerat procesul de aprobare a pachetului de legi ce vizează perfecționarea mecanismului activității Serviciului Vamal și a serviciilor conexe, pe aspectele relevante pentru circulația internațională a mărfurilor sensibile la standardele SFS. A fost înregistrat un anumit progres în domeniul facilitării comerțului, în special o dată cu finalizarea Studiului privind taxele pentru efectuarea procedurilor vamale și aducerea acestora în conformitate cu prevederile OMC și UE. O problemă serioasă continuă să persiste la capitolul control la frontiera cu regiunea transnistreană, iar activitățile susținute de EUBAM nu sînt suficiente pentru asigurarea securității și transparenței traficului de mărfuri și servicii. În domeniul concurenței lucrurile au evoluat mai rapid ca în perioadele precedente, dar principalele legi din domeniul concurenței încă nu au fost adoptate. Adicional, există nemulțumiri și critici dure la prevederile proiectelor de legi deja elaborate, ceea ce ar putea întârzia și mai mult adoptarea lor.

Raportul Euromonitor conține seturi de recomandări privind acțiunile pe care trebuie să fie concentrată activitatea autorităților publice responsabile de acțiunile concrete și a autorităților publice de nivel superior, pentru a avansa pe calea realizării angajamentelor asumate de republica Moldova în relațiile cu UE. Raportul integral și edițiile anterioare ale rapoartelor „Euromonitor” pot fi găsite pe paginile web ale ADEPT www.adept.md; www.e-democracy.md și EXPERT GRUP www.expert-grup.org.

MAI MULTĂ TRANSPARENȚĂ ÎN GESTIONAREA BUGETULUI PUBLIC

Bugetul public național și utilizarea patrimoniului public influențează în mare măsură bunăstarea fiecăruia dintre noi. Însă, modalitatea de formare a bugetului și cheltuirea banilor publici nu este mereu clară și adesea ridică multe semne de întrebare cu privire la corectitudinea și eficiența acestora. Mai mult decît atât, constatările din rapoartele Curții de Conturi sugerează că formarea și utilizarea resurselor publice sunt afectate de un șir de încălcări și lacune semnificative ce aduc sau comportă un risc sporit de prejudiciere a intereselor publice.

Programul Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova sprijină financiar „**Procesul bugetar în Republica Moldova: monitorizarea transparenței și promovarea controlului public**”, implementat de către Centrul Analitic Independent EXPERT-GRUP. În cadrul evenimentului de lansare au fost discutate prevederile proiectului legii bugetului de stat pentru anul 2012 și rapoartele Curții de Conturi pentru trimestrul III. Discuțiile privind proiectul bugetului pentru anul 2012 s-au axat pe subiecte ce vizează protecția socială a grupurilor vulnerabile, sănătatea, educația, dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii și a agriculturii. Drept punct de reper al discuțiilor au servit **“Nota analitică a proiectului legii bugetului de stat pentru 2012: advocacy pentru finanțare mai bună a unor sectoare prioritare”** și **„Sinteza rapoartelor Curții de Conturi publicate în trimestrul III 2011”**.

Nota analitică prezintă o analiză a prevederilor proiectului bugetului de stat pentru anul 2012 pentru a elucida în ce măsură bugetul reflectă prioritățile de dezvoltare durabilă și inclusivă a societății. În acest sens au fost selectate cinci domenii de analiză: protecția grupurilor sociale, sănătate, educație, întreprinderile mici și mijlocii și agricultura.

Sinteza conține concluziile în urma examinării a zece rapoarte din douăzeci publicate de Curtea de Conturi în trimestrul III al anului în curs. O parte din rapoartele analizate s-au referit la auditul bugetului raional pe anul 2010 și gestionării patrimoniului public pentru raioanele Drochia, Ungheni, Orhei, Anenii Noi, Cimișlia, Dondușeni și Florești, precum și la auditul formării și utilizării bugetului raionului Călărași pe perioada anilor 2009-2010. Cele mai frecvente iregularități admise de administrațiile

publice locale și cu un impact considerabil, țin de salarizare, achiziții publice și realizarea reparațiilor capitale și investiții. Alte două rapoarte analizate au vizat auditul Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” și a S.A. „Moldova-Film”. Printre principalele iregularități referitoare la întreprinderile publice menționate se numără cele ce țin de asigurarea integrității patrimoniului public, efectuarea procurărilor și atingerea obiectivelor pentru care întreprinderile au fost create.

Documentele menționate pot fi găsite la www.expert-grup.org.

PROGRAMUL SĂNĂTATE PUBLICĂ

DOUĂ SERVICII DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ PENTRU PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI

La Telenești au fost lansate două servicii de asistență socială pentru persoanele cu dizabilități – Echipa Mobilă și Plasament specializat de tip familial pentru adulți. Aceste servicii au fost constituite în cadrul Secției de Asistență Socială și Protecție a Familiei din raion, cu sprijinul programului „Comunitate Incluzivă – Moldova”. Ambele servicii sînt orientate spre dezinstituționalizarea și prevenirea instituționalizării persoanelor cu dizabilități, integrarea lor în familii și comunitate, asigurarea accesului la servicii comunitare, incluziunea socială și dezvoltarea abilităților acestora pentru o viață independentă.

Echipa mobilă activează în raionul Telenești de 4 luni și are drept beneficiari 12 copii. Aceștia locuiesc în comunități izolate, care în trecut aveau un acces limitat la serviciile de asistență socială specializate. Serviciile prestate copiilor sînt individualizate și variază în funcție de nevoile fiecăruia. Astfel, ei pot beneficia de servicii de asistență socială, medicală și psihologică, servicii de reabilitare și recuperare (kinetoterapie, terapie ocupațională, servicii logopedice), instruire specială pentru stimularea dezvoltării persoanei, dezvoltarea abilităților pentru o viață independentă în comunitate, etc.

Serviciul social Echipa Mobilă activează în baza Regulamentului – cadru și a Standardelor de calitate elaborate de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei (MMPSF) cu susținerea Keystone Human Services International Moldova Association (KHSIMA) și aprobate de Guvern anul trecut.

Serviciul Plasament Familiar Specializat este un program pilot implementat pentru prima dată în țara noastră. Acesta presupune plasarea în cadrul unei familii a unei persoane adulte, care are o dizabilitate senzorială, intelectuală sau fizică și care nu poate locui independent sau în familia sa biologică. Primul adult care beneficiază de acest serviciu a fost dezinstituționalizat din Casa internat Orhei pentru persoane (băieți) cu dizabilități intelectuale severe și a fost plasat în cadrul unei familii din Telenești. Persoana în cauză a stat în diverse instituții timp de 24 de ani. În prezent, el beneficiază de îngrijire și susținere într-un mediu familial substitutiv, unde i se oferă condiții bune de trai și o educație adecvată, în vederea sporirii abilităților pentru un trai independent și integrării lui în comunitate. Adultul se află de două luni în familia respectivă, s-a integrat foarte bine și deja participă la activitățile cotidiene ale acesteia.

Programul „Comunitate Incluzivă - Moldova” este implementat de Keystone Human Services International Moldova Association în parteneriat cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, cu susținerea financiară a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă / Inițiative în Sănătatea Mintală și Fundației Soros-Moldova, având scopul de a contribui la reformarea sistemului de îngrijire și protecție socială a persoanelor cu dizabilități în vederea incluziunii sociale a acestora. De suportul programului beneficiază în prezent 540 de copii cu dizabilități intelectuale și fizice.

Pentru informații suplimentare, contactați: Ludmila Malcoci, director KHSIMA; Tel/fax: (+373 22) 929-198, 069501709; e-mail: lmalcoci@keystonehumanservices.org; web: www.inclusion.md; www.keystone.md.

ACCES EGAL LA EDUCAȚIE PENTRU TOȚI COPIII DIN ANENII NOI

În incinta Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” din or. Anenii Noi a fost lansat Centrul de Resurse pentru Educație Incluzivă. Centrul a fost creat în cadrul unui parteneriat dintre autoritățile publice locale și administrația instituției de învățământ, cu sprijinul Programului „Comunitate Incluzivă - Moldova”, în cadrul proiectului „Acces egal la educație”.

Scopul Centrului de Resurse în Educație Incluzivă este de a facilita accesul la educație și incluziunea școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale (persoane cu dizabilități fizice sau mintale medii și ușoare) în medii de

învățare tipice. De asemenea, Centrul oferă sprijin cadrelor didactice, elevilor și părinților acestora pentru promovarea și realizarea educației incluzive. În cadrul liceului activează o echipă multidisciplinară – psiholog, logoped, asistent medical, director adjunct responsabil de procesul educațional, etc. Echipa elaborează planuri individuale de educație pentru fiecare copil, care sunt implementate de către profesori, cu susținerea celorlalți membri ai echipei.

28 de copii beneficiază de serviciile Centrului din Anenii Noi , dintre care 12 copii cu nevoi educaționale speciale, unul fiind reîntors în comunitate din Casa internat Orhei. Cinci copii

beneficiază de instruire la domiciliu.

În urma frecventării Centrului, copiii cu cerințe educaționale speciale *„au devenit mai comunicativi, participă la diverse activități, sunt integrați în școală și se simt bine la ore”*, declară coordonatorul Centrului, Vera Caisîm. *„Ceilalți copii din școală au devenit mai toleranți, mai prietenoși și chiar vin la Centru ca să își ajute colegii. La rândul lor, părinții se implică în educația copiilor, socializează cu profesorii și copiii”*, a mai afirmat coordonatorul Centrului.

Unul dintre obiectivele proiectului „Acces egal la educație” este de a susține dezvoltarea a 15 școli incluzive pilot în diferite regiuni ale Republicii Moldova. În cadrul acestei inițiative va fi susținută incluziunea școlară a circa 200 de copii.

Proiectul „Acces egal la educație” este implementat de Keystone Human Services International Moldova Association în colaborare cu Ministerul Educației, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei din Republica Moldova, cu susținerea financiară a Early Childhood Program / Open Society Foundations și a Fundației Soros-Moldova. Parteneri ai proiectului sunt Programul educațional „Pas cu Pas”, Asociația Obștească „Femeia și copilul - Protecție și sprijin” din or. Criuleni și autoritățile publice locale din localitățile în care sunt dezvoltate școlile incluzive.

PROGRAMUL EGALITATE ȘI PARTICIPARE CIVICĂ

POSTURILE DE TELEVIZIUNE DIN R. MOLDOVA PROMOVEAZĂ O IMAGINE STEREOTIPICĂ A PERSOANELOR DIN GRUPURILE SOCIAL-DEFAVORIZATE

Posturile de televiziune din R. Moldova acordă un volum redus de emisie subiectelor cu referință la persoanele cu dizabilități fizice și intelectuale, persoanele HIV+, homosexuali, persoane în etate, persoanele sărace, de etnie romă, femei. Mai mult, prin materialele difuzate, posturile TV promovează imaginea stereotipică a grupurilor de persoane menționate, prezentându-le drept persoane bolnave, neputincioase, incapabile de a munci, care au nevoie de susținerea permanentă a statului. Constatările sunt reflectate în cadrul cercetării sociologice „**Mediatizarea de către posturile de televiziune din R. Moldova a grupurilor social-defavorizate**”, lansat de Programul Egalitate și Participare Civică al Fundației Soros-Moldova.

Cercetarea a constatat în monitorizarea a cinci posturi de televiziune – Prime TV, Moldova 1, NIT, ProTV, TV7, în perioada ianuarie – aprilie 2011. Au fost analizate frecvența materialelor despre grupurile social-defavorizate, temele și subiectele asociate cu aceste grupuri, precum și imaginea și rolul grupurilor promovate de posturile TV în dependență de vârstă, nivel de educație, statut ocupațional și poziție socială.

Potrivit studiului, reprezentanții grupurilor vulnerabile sunt de regulă mediatizați în medii puțin valorizante, precum la spital sau în stradă și mai puțin frecvent la locul de muncă, în sălile de sport sau în studioul TV. De asemenea, mai puțin sunt difuzate temele privind integrarea comunitară reușită a acestor grupuri de persoane, implicarea lor în acțiunile din comunitate, incluziunea școlară a persoanelor cu dizabilități.

Frecvența materialelor despre persoanele cu dizabilități a fost destul de redusă, constituind doar 0.2% din numărul total de materiale analizate. Mai mult, majoritatea dintre aceste materiale TV susțineau ideea că persoanele cu dizabilități se confruntă cu probleme mari de sănătate și continuă să fie o povară pentru societate, având nevoie de ajutor social din partea administrației publice locale și centrale.

Subiectele cu referință la persoanele homosexuale au fost asociate mai frecvent cu aspectele de discriminare/non-discriminare, practici religioase, comportamente imorale sau violență, comparativ cu subiectele privind alte grupuri sociale. În cazul materialelor despre persoanele de etnie romă, cele mai frecvente teme difuzate au fost educația, respectarea drepturilor omului, cultură și divertisment. Posturile de televiziune continuă să promoveze în mod diferit imaginea femeilor decât pe cea a bărbaților. Astfel, femeile sunt prezentate mai frecvent în materialele despre cultură, mass-media, sănătate, protecția socială, fiind mediatizate în calitate de simple angajate, mame, bunici. Pe când bărbații sunt arătați drept reprezentanți ai organelor locale și centrale, ai partidelor, fiind mediatizați în calitate de persoane cu studii superioare, cu un statut social înalt.

Cercetarea „**Mediatizarea de către posturile de televiziune din R. Moldova a grupurilor social-defavorizate**” consideră drept necesară monitorizarea periodică a mediatizării grupurilor supuse discriminării. Totodată, se recomandă dezvoltarea politicilor în domeniul mass-media privind respectarea principiilor non-discriminatorii în mediatizarea grupurilor defavorizate. Aceste persoane trebuie portretizate de către jurnaliști drept persoane obișnuite, ce au activități comune cu alte persoane, fără a pune în prim plan dizabilitatea sau neputința acestora. De asemenea, autorii studiului consideră drept necesară elaborarea unor ghiduri privind utilizarea terminologiei corecte aplicate în reflectarea diferitor grupuri defavorizate și instruirea jurnaliștilor care abordează temele date. Pe lângă schimbările necesare la nivel de mass-media, se menționează și rolul ONG-urilor în procesul de mediatizare corectă și non-discriminatorie a grupurilor defavorizate. Reprezentanții societății civile ar trebui să fie mai activi în colaborarea cu presa, să elaboreze strategii de comunicare eficiente pe segmentele pe care le abordează și să faciliteze accesul jurnaliștilor la persoanele reprezentante ale grupurilor-țintă prin organizarea vizitelor.

Elaborarea studiului sociologic a reieșit din dinamica pozitivă a fenomenului discriminării în țara noastră în ultimii ani, precum și din importanța mass-media în calitate de principală sursă de informare a populației. Metodologia cercetării și raportul de analiză au fost elaborate de Ludmila Malcoci, doctor habilitat în sociologie. Cercetarea în teren a fost realizată de compania IMAS inc., fiind monitorizate 17590 materiale televizate, inclusiv știri, emisiuni cu caracter politic, economic, de divertisment.

O LUME VĂZUTĂ PRIN OBIECTIV

În cadrul săptămânii incluziunii sociale, la Chișinău, a fost inaugurată cea de-a treia ediție a expoziției de fotografii ale copiilor și tinerilor cu dizabilități intelectuale „**Lumea, așa cum o văd Eu**”.

„Oamenii, leii, vulturii și potîrnichile, cerbii cu coarne înrămurate, gîștele, peștii cei tăcuți ai apelor, stelele de mare și cele care nu puteau fi văzute cu ochiul liber, într-un cuvînt toate vietățile, toate, toate...”, spunea A. P. Cehov în „Pescărușul”. În mileniul al III-lea adăugăm – mașinile, jucăriile, școlile, terenurile de joacă, tot ce e

făcut de mîna omului, tot ce e însuflețit sau neînsuflețit... Toate acestea sunt reflectate în fotografiile copiilor, expuse în holul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

La expoziție au participat 8 băieți - copii și tineri, unii dintre care au stat timp de mai mulți ani în Casa internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) din Orhei, iar în prezent beneficiază de asistența Programului „Comunitate Incluzivă - Moldova”. Inițial, aceștia au fost învățați cum să utilizeze un aparat foto, apoi au fotografiat momentele, oamenii și lucrurile care li s-au părut interesante. Unii dintre ei au făcut poze familiei, prietenilor, casei, alții au fost interesați de mașini, animale, iar alții s-au rotit în jurul axei lor, fotografiind tot ce vedeau în obiectiv. Băieții și-au ales singuri pozele pe care să le prezinte la expoziție și le-au dat nume. Scopul acestei acțiuni este de a evidenția abilitățile persoanelor cu dizabilități și de a demonstra că aceștia sunt la fel de importanți pentru societate ca și ceilalți cetățeni. La inaugurarea expoziției au participat băieții care au realizat fotografiile, precum și părinții, prietenii acestora. Fotografii începători au primit cîte o diplomă de merit și copii ale fotografiilor pe care le-au realizat.

Expoziția este organizată în cadrul proiectului *“Combaterea discriminării persoanelor cu dizabilități intelectuale prin eforturi comune ale Grupului de Acțiune Comună în Strategii Media”*, implementat de Keystone Human Services International Moldova Association cu susținerea financiară a Programului Egalitate și Participare Civică al Fundației Soros-Moldova și a Open Society Foundations/Health Media Initiative. Evenimentul este parte a Săptămîinii incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități pe care Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei o desfășoară în perioada 28 noiembrie – 3 decembrie 2011. Fotografiiile vor fi expuse în holul ministerului toată luna decembrie.

PROGRAMUL EST EST: PARTENERIAT FĂRĂ FRONTIERE

IMPULSIONAREA DEZVOLTĂRII REGIONALE PRIN IMPLICAREA SOCIETĂȚII CIVILE

În perioada 28-30 noiembrie a.c., Centrul Analitic Independent *Expert-Grup* în colaborare cu Agenția tehnologică *CzechInvent* desfășoară ultima etapă a proiectului **Consolidarea societății civile în sprijinul dezvoltării regionale**, implementat cu sprijinul financiar al Programului Est Est: Parteneriat fără Frontiere al Fundației Soros-Moldova, Fundației pentru o Societate Deschisă din Praga și co-finanțat de Ministerul Afacerilor Externe al Cehiei.

Prima etapă a proiectului a demarat în iulie prin organizarea unui atelier de lucru pentru reprezentanți ai organizațiilor din diferite regiuni ale țării: Nord, Sud, Centru, cu scopul de a spori capacitățile ONG-urilor locale în vederea elaborării și prezentării proiectelor de dezvoltare regională și conclucrarea cu autoritățile locale. Participanții au avut posibilitatea să beneficieze de expertiza consultanților cehi în dezvoltare regională pentru a promova planurile și a elabora proiecte în domeniul respectiv. Ulterior, în luna septembrie a.c., a fost organizată o vizită de studiu în Cehia, la care au participat 15 reprezentanți ai ONG-urilor și autorităților publice locale implicate în proiect și au avut posibilitatea să se familiarizeze cu proiectele de dezvoltare regională implementate în Cehia în strânsă colaborare cu autoritățile locale în domeniul educației, culturii, ecologiei, parcuri industriale, servicii sociale și dezvoltare urbană.

Etapa finală a proiectului a prevăzut organizarea a trei mese rotunde în cele trei regiuni de dezvoltare ale Republicii Moldova – Centru, Nord și Sud – unde reprezentanții autorităților publice locale și ONG-urilor din fiecare regiune au prezentat proiectele de dezvoltare regională care au fost elaborate în cadrul proiectului și vor discuta cu actorii locali, regionali și naționali, precum și cu comunitatea donatorilor interesată să sprijine dezvoltarea regională a Republicii Moldova. Mesele rotunde au servit drept platformă pentru discutarea planurilor de acțiuni cu privire la dezvoltarea regională.

Pentru informații suplimentare, contactați: Iulia Sîrghi-Zolotco, directorul proiectului, email: info@expert-grup.org.

FONDUL DE URGENȚĂ

326 DE STUDENȚI DE LA 20 INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÎNT DIN ȚARĂ AU DEVENIT BURSIERI ÎN CADRUL PROIECTULUI „BURSE SUPPLEMENTARE PENTRU TINERII DIN FAMILII DEZAVANTAJATE”, EDIȚIA 2011

De Ziua Internațională a Studenților, în incinta Palatului Republicii, a avut loc Festivitatea Solemnă dedicată finaliștilor proiectului „Burse Suplimentare pentru Tinerii din Familii Dezavantajate”.

În concursul din cadrul celei de-a doua ediții de desfășurare a proiectului au participat 517 studenți, din anii de studii I, II și III, secția zi, de la 20 instituții de învățământ superior din țară. În rezultatul evaluării dosarelor depuse pentru concurs, de către Comisia de Experți Independenți nominalizată în cadrul programului, și prestației candidaților la interviu, au fost selectați 326 de finaliști, dintre care 50 de studenți au beneficiat de burse anuale în valoare de a câte 1500 USD, 111 de studenți au beneficiat de burse anuale în valoare de a câte 1000 USD și 165 de studenți au beneficiat de burse anuale sociale în valoare de a câte 600 USD.

Proiectul „Burse Suplimentare pentru Tinerii din Familii Dezavantajate” a fost lansat în aprilie 2010 de către Centrul de Informații Universitare, și este organizat cu susținerea financiară a Fondului de Urgență/ Fundațiile pentru o Societate Deschisă și administrat local prin intermediul Fundației Soros-Moldova, fiind susținut și de către Ministerul Educației și de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei din RM. Începând cu acest an, programul a beneficiat de un suport financiar suplimentar oferit de către BC „Moldova Agroinbank” SA, instituție ce a manifestat un interes major față de acest proiect social, devenind partener oficial al proiectului.

Scopul proiectului este acordarea suportului necesar tinerilor, ce provin din familii social vulnerabile din RM pentru a facilita accesul lor la educație în instituțiile de învățământ superior.

Anul trecut, 264 de studenți, de la 18 instituții de învățământ din țară au devenit bursieri în cadrul Programului „Burse Suplimentare pentru Tinerii din Familii Dezavantajate”, ediția I, beneficiind de burse în valoare totală de 255000 USD, iar anul acesta, grație grantului oferit de BC „Moldova Agroinbank” SA, numărul de burse acordate a fost majorat. Astfel, pentru ediția a II-a a proiectului, valoarea totală a bursei preconizate a constituit 285000 USD.

În cadrul celor două ediții anuale organizate, 829 de studenți au aplicat concursului, dintre care 590 de studenți de la instituții universitare din Moldova au beneficiat de burse anuale.

Angela Mușet, Directorul Centrului de Informații Universitare: *„Ne propunem prin intermediul acestui proiect să contribuim atât la reducerea inegalității de acces la studii educaționale, oferind tinerilor din medii nefavorabile suportul financiar necesar și suportul informațional întru integrarea acestora în societatea noastră, cât și la procesul de „dezvoltare umană” - ocuparea forței de muncă. În cadrul proiectului, pe lângă suportul material oferit, se va organiza și un set de activități suplimentare cu implicarea directă a bursierilor, precum: o serie de seminare și workshop-uri în colaborare cu reprezentanți ai sectorului asociativ și privat din RM, care au drept scop facilitarea procesului de consolidare a unei legături pozitive dintre educație și prosperitate individuală.”*

Victor Ursu, Director Executiv al Fundației Soros-Moldova: *“Susținerea și încurajarea tinerilor rămâne a fi o prioritate a Fundației Soros-Moldova deja de 20 de ani. Considerăm că dreptul la educație nu trebuie să fie limitat de posibilitățile financiare ale studenților, ci alimentat de motivația și cunoștințele lor. Aceste convingeri au și stat la baza deciziei Fondului de Urgență, creat de George Soros în 2009, de a susține tinerii din familiile social vulnerabile în vederea obținerii unor studii de calitate.”*

ELEVII DIN MEDIUL RURAL VOR PARTICIPA LA MAI MULTE ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE ÎN 2012

Centrul Educațional PRO DIDACTICA face bilanțul activităților din primul an al proiectului „**Comunități școlare în acțiune: crearea condițiilor de persistare în școală a copiilor din familiile social-vulnerabile**”, precum și continuarea implementării acestuia în 2012. Scopul proiectului constă în sprijinirea instituțiilor educaționale din mediul rural prin crearea unor condiții de persistare în școală a copiilor din familiile social-vulnerabile și menținerea motivației acestora pentru învățare și dezvoltare, având în vedere faptul că familiile din care fac parte sînt profund afectate de criză. Valoarea totală a proiectului este de 959 000 dolari SUA, sumă acordată de către Fondul de Urgență/Fundațiile pentru o Societate Deschisă prin intermediul Fundației Soros-Moldova.

În anul 2011, 50 de școli din mediul rural, care au un număr mare de copii din familiile social-vulnerabile și care au fost selectate prin concurs, au beneficiat de granturi pentru ameliorarea situației materiale a copiilor în vederea menținerii acestora în școală – donație de îmbrăcăminte, încălțăminte și rechizite școlare, pe de o parte, iar pe de alta – granturi pentru sprijinirea activităților extrașcolare, reieșind din interesele și necesitățile personale ale copiilor pentru integrarea socială de succes. Cadrele didactice antrenate în facilitarea activităților extracurriculare au participat la programe de dezvoltare profesională.

Astfel, în primul an de proiect, 2200 de copii au primit încălțăminte, îmbrăcăminte și rechizite școlare, iar în școli au fost inițiate și sînt sprijinite în continuare peste 130 de activități extracurriculare (activități de educație tehnologică, activități sportive, teatru social și de păpuși, ansambluri muzicale și de dans, ateliere de lectură și comunicare, etc.), în care sînt implicați peste 2800 de copii. De asemenea, 300 de cadre didactice, asistenți sociali și reprezentanți ai APL au participat la programe de formare cu tematici importante: scrierea și elaborarea proiectelor educaționale, parteneriatul comunitar, managementul proiectului, dezvoltarea profesională a cadrelor didactice în scopul organizării eficiente a activităților extrașcolare centrate pe copil, etc. Școlile care au implementat cu succes proiectul vor beneficia de sprijin financiar și în anul 2012 – în valoare

totală de 276 450 USD – pentru menținerea activităților extracurriculare și implicarea unui număr cît mai mare de copii aflați în dificultate în demersuri de dezvoltare personală și orientare vocațională.

În perioadele 24-25 noiembrie și 1-2 decembrie curent, coordonatorii locali din cele 50 de școli se vor întruni la Centrul Educațional PRO DIDACTICA unde va avea loc activitatea de bilanț a proiectului pentru anul 2011. În cadrul acesteia, se vor evidenția practicile pozitive, succesele înregistrate, inclusiv indicatorii cantitativi și calitativi ai progresului. În același timp, cei care au reușit să implementeze cu succes proiectul în teritoriu au șansa de a continua și a definitiva proiectele locale pentru 2012. Proiectul urmează să sprijine financiar toate activitățile extracurriculare inițiate în 2011 și noile inițiative care vor fi implementate în anul 2012.

„Fondul de Urgență” este un program internațional creat de George Soros pentru atenuarea efectelor negative ale crizei economice mondiale în Europa Centrală, de Est și Sud-Est și Asia Centrală. “Fondul de Urgență” se adresează în special grupurilor vulnerabile afectate de criză.

ANUNȚURI

POST VACANT: COORDONATOR DE PROGRAM ÎN CADRUL PROGRAMULUI BUNA GUVERNARE

Termen limită: 7 decembrie, 2011, ora 16.00.

Cerințe față de candidați:

- Studii universitare în administrație publică, economie, drept, științe sociale sau alt domeniu relevant. Studii în științele economice constituie un avantaj
- Cel puțin un an de experiență de lucru în domeniul relevant activității programului
- Experiență de lucru în cadrul unei organizații donatoare, unei organizații non-guvernamentale. Experiență de lucru cu administrația publică locală și centrală constituie un avantaj

Capacități organizatorice

- Abilități analitice, inclusiv abilități de elaborare a rapoartelor / rezumatelor / analizelor
- Abilități de lucru în echipă și independent
- Cunoașterea obligatorie a limbilor română și engleză
- Abilități de lucru la calculator (obligatoriu Word, Excel, PowerPoint și Internet)
- Capacitatea de a lucra cu termene-limită.

Detalii referitoare la activitatea Programului Buna Guvernare puteți obține pe site-ul Fundației Soros-Moldova, www.soros.md.

Persoanele interesate vor prezenta dosarele la sediul Fundației Soros-Moldova, Chișinău, str. Bulgară 32, ori trimite prin e-mail, la ocrivoliubic@soros.md sau foundation@soros.md.

Dosarul de aplicare va conține:

- CV-ul aplicantului (inclusiv datele de contact a două persoane de referință)
- scrisoare de motivare (menționând așteptările salariale).

Vor fi invitați la interviu doar aplicanții care vor corespunde cerințelor de calificare.

ANUNȚ CONCURS: CASA DE CULTURĂ – MODEL DE CONSOLIDARE A COMUNITĂȚII LOCALE PRINTR-UN PARTENERIAT CIVIL.

Fundația Soros-Moldova și Centrul de Politici Culturale cu susținerea Fundației Culturale Europene (Amsterdam) anunță lansarea proiectului „**Casa de cultură – model de consolidare a comunității locale printr-un parteneriat civil**”.

Scopul proiectului este crearea unor modele de reorganizare a caselor de cultură în centre de furnizare a serviciilor culturale pentru populație în bază de parteneriat și cooperare între instituțiile de cultură, organizațiile ce reprezintă sectorul civic și instituțiile Administrației Publice.

Reorganizarea activității caselor de cultură presupune în primul rând că strategia de funcționare a acestora se bazează pe necesitățile culturale ale comunității. Casa de cultură ar trebui să fie implicată în rezolvarea problemelor reale ale populației, fapt ce ar putea fi asigurat printr-o gestionare eficientă și un parteneriat stabil. În cele din urmă, o astfel de instituție este capabilă să inițieze proiecte culturale, să sprijine inițiative civice și să contribuie la sporirea standardelor de viață ale cetățenilor.

La încheierea proiectului vor fi constituite premise pentru crearea, în baza caselor de cultură, a șase centre moderne de prestare a serviciilor culturale. Aceste instituții vor contribui eficient la dezvoltarea comunităților rurale sau a centrului raional, vor introduce metode moderne de management, vor crea platforme pentru abordarea transparentă a problemelor existente.

Proiectul va fi implementat pe o perioadă de doi ani. Persoanele care vor reprezenta instituțiile selectate să participe în cadrul proiectului vor asista la un curs de formare în domeniul antreprenoriatului cultural compus din patru sesiuni și o deplasare de documentare în străinătate. Ulterior, participanții vor elabora proiectele de reorganizare a activității caselor de cultură pe care le reprezintă și vor beneficia de granturi pentru realizarea acestora.

În cadrul concursului vor fi examinate doar cererile de participare bazate pe un parteneriat dintre casa de cultură (din sat sau raion), o organizație neguvernamentală (locală sau centrală) și administrația publică (locală sau raională). Astfel, cererea de participare în proiect trebuie să fie o decizie comună a structurilor menționate mai sus.

În procesul de examinare a cererilor vor fi luate în considerare capacitățile instituționale și înțelegerea reciprocă între membrii echipei, precum și nivelul coincidenței viziunilor și scopurilor solicitanților cu obiectivele proiectului. Toate cererile depuse vor fi analizate și sub aspectul îndeplinirii criteriilor de competență necesare pentru punerea în aplicare a obiectivelor proiectului.

Dosarele depuse trebuie să conțină setul de documente menționat în anunțul public al programului, în limbile română sau rusă, ce pot fi găsite mai jos.

Data limită pentru depunerea dosarelor de participare în cadrul proiectului este 30 decembrie 2011, ora 16:00. Dosarele vor fi prezentate la sediul Fundației Soros-Moldova: Chișinău, str. Bulgară 32, cu mențiunea: "Concurs în Programul Politici culturale".

Informații suplimentare: tel: 270 031; 270 032 (persoană de contact Adrian Bivol), e-mail: abivol@soros.md.

ARTA ȘI CULTURA ÎN SPRIJINUL SOCIETĂȚII CIVILE

Termen limită: Proiectele pot fi depuse în mod continuu, până la 31 decembrie, 2012.

Programul de Artă și Cultură (PAC), Open Society Foundations, anunță concurs de granturi. PAC își dedică activitatea sprijinirii procesului artistic, culturii, drepturilor omului și pledoariilor în domeniul social. Prin intermediul Programului de Granturi, PAC încearcă să încurajeze gândirea critică și să sporească inițiativele sociale în acele părți ale lumii unde societățile deschise sunt lipsă sau slab dezvoltate și unde drepturile culturale ale grupurilor minoritare sunt în pericol. Scopul acestui concurs este de a consolida infrastructurile culturale alternative autonome și inițiativele novatoare în artă în vederea ridicării standardelor profesionale în domeniul artei în regiunile în care PAC activează, precum și promovarea reformei în sfera politicilor culturale. Proiecte eligibile

Proiectele care au ca scop să consolideze cultura ca un pilon în dezvoltarea societăților deschise în Asia Centrală (Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Uzbekistan), Caucaz, Afghanistan, Moldova, Mongolia și Turcia), și care vizează unul din următoarele tipuri de activități:

- Producție culturală
- Crearea și consolidarea platformelor culturale
- Dezvoltarea profesională și consolidare de capacități umane

Programul oferă granturi pentru proiecte care variază între 1.000 și 30.000 USD.

Proiectele pot fi depuse în mod continuu pe parcursul perioadei indicate în limba engleză sau rusă.

Pentru informații detaliate și lista țărilor eligibile, consultați Ghidul aplicantului disponibil pe:

<http://www.soros.org/initiatives/arts/focus/civil-society/grants>

Înainte de a aplica, expediați o cerere de aplicare. Timp de 2 săptămâni veți primi un răspuns. Dacă sunteți eligibili, veți fi invitați să completați formularul de aplicare. Cererea-formular, adresa de e-mail la care trebuie expediată cererea, precum și celelalte detalii privind modalitatea de aplicare sunt disponibile pe:

<http://www.soros.org/initiatives/arts/focus/civil-society/grants>

Pentru informații suplimentare, contactați: Daniela Bolganschi, dbolganschi@osi.hu, tel: +36 1 882 3163

EVENIMENTE VIITOARE

4 decembrie, 2011, Chișinău

Expoziție de fotografii "Umbrele imperiului", semnate de **Mary Frances Lindstrom (SUA/Marea Britanie)**, Directoarea Programului Est-Est: Parteneriat fără Frontiere al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, cu sediul la Londra. **Expoziția va fi găzduită de Muzeul Național de Arheologie și Istorie a R. Moldova, în perioada 4 - 14 decembrie, 2011.**

5 – 6 decembrie, 2011, Hotelul Codru, Sala Roz, Chișinău

Masa rotundă internațională "**Realizări și eșecuri în ultimele două decenii de dezvoltare a statelor post-sovietice**", organizată de către Asociația Națională a Tinerilor Istorigi din Moldova, cu susținerea financiară a *Programului Est-Est: Parteneriat fără Frontiere al Fundației Soros-Moldova.*

5-7 decembrie, 2011, Palatul Republicii, Chișinău

Conferința Națională HIV/SIDA obiectivul căreia este de a reexamina progresele realizate în combaterea HIV/SIDA în perioada 2010-2011 și de a defini acțiuni concrete care ar accelera procesul "*Tendința 0*": *Zero infecții noi cu HIV. Zero discriminare. Zero decese cauzate de SIDA.* Evenimentul este desfășurat în cadrul proiectului "**Îngrijire și suport pentru persoanele cu HIV**", implementat de Programul Sănătate Publică/Subprogramul Reducerea Riscurilor al Fundației Soros-Moldova, finanțat din Grantul Fondului Global de Combatere a HIV/SIDA, TB și Malariei (MOL-809-G06-H).

6 decembrie, 2011, Chișinău

Masă rotundă cu privire la oportunitatea introducerii evaluării colegiale a avocaților în cauze penale în R. Moldova. Evenimentul este organizat în cadrul proiectului „**Promovarea unui sistem durabil de asistență juridică garantată de stat în R. Moldova**”, implementat de Programul de Drept al Fundației Soros-Moldova.

7-9 decembrie, 2011, Chișinău

Atelier de totalizare în cadrul proiectului "Abilitarea juridică a comunităților rurale prin intermediul unei rețele de parajuriști", implementat de Fundația Soros-Moldova/Programul de Drept, cu susținerea financiară a Guvernului Suediei.

8 decembrie, 2011, Hotel Jolly Alon, sala conferințe, Chișinău

Conferința finală pentru proiectul „**Dezvoltarea curriculumului și îmbunătățirea managementului universitar în domeniul studiilor europene din Republica Moldova**”, susținut de Programul Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova, în parteneriat cu Fundația Soros România.

9 decembrie, 2011, Chișinău

Campania mediatică națională antidiscriminare, cu tema "Suntem diferiți, suntem egali. Nu discriminării!", difuzată la Studioul Central al Asociației Radiodifuzorilor Regionali din R.Moldova. Campania face parte din proiectul „**Consolidarea Rețelei Radiodifuzorilor Regionali în producerea de emisiuni cu caracter comunitar și public**”, susținut financiar de Guvernul Suediei și Fundația Soros-Moldova/Programul Mass-Media.

12-14 decembrie, 2011, Chișinău

Atelier "**Jurnaliști și activiști în contact cu justiția penală**", organizat de Programul de Drept al Fundației Soros-Moldova.

12-14 decembrie, 2011, r. Ștefan-Vodă

Se va desfășura ultima etapă a proiectului „**Modele de descentralizare și autonomie locală. Experiența Letoniei și a Poloniei**”. Această etapă va cuprinde o vizită de studiu în raionul Ștefan-Vodă unde vor avea loc întruniri cu reprezentanții factorilor de decizie (Direcția Politici de Descentralizare, Cancelaria de Stat) și APL (primarii or. Ștefan Vodă și s. Feștelița, președintele de raion și membrii Consiliului raional Ștefan-Vodă). Proiectul este derulat cu sprijinul financiar al Programului Est Est: Parteneriat fără Frontiere al Fundației Soros-Moldova, Fundației Soros-Letonia și Fundația *Ștefan Batory* din Polonia.

13-14 decembrie, 2011, Chișinău

Va avea loc Masa rotundă "**Models of Decentralization Reforms and Local Autonomy**", cu participarea experților din Letonia, Polonia, Cehia, Ungaria și Moldova, inclusiv reprezentanți ai factorilor de decizie și ai autorităților locale. Evenimentul este susținut de Programului Est Est: Parteneriat fără Frontiere al Fundației Soros-Moldova, Fundației Soros-Letonia și Fundația *Ștefan Batory* din Polonia.

13 decembrie, 2011, Chișinău

Se va desfășura conferința finală a proiectului "**Încurajarea și abilitarea femeilor în vederea participării active în viața comunității**", implementat de Programul Egalitate și Participare Civică al Fundației Soros-Moldova, cu susținerea Guvernului Suediei.

Concurs „Jurnalism civic/cetățenesc” (data urmează a fi confirmată), Chișinău

Evenimentul de totalizare a concursului și premierea câștigătorilor. Concursul s-a desfășurat printre posturile TV regionale ce fac parte din Asociația Radiodifuzorilor Regionali din R.Moldova.